

บทที่ 3

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเก้าอี้

เก้าอี้⁶ หมายถึง ที่สำหรับนั่งมีขาที่ย้ายไปได้มีมากชนิดด้วยกันถ้าเป็นเก้าอี้นั่งมีรูปร่างต่างๆ โดยมากมีพนักพิง ถ้ามีรูปยาวใช้นอน เรียกว่า เก้าอี้นอนและถ้าใช้โยกได้ เรียกว่า เก้าอี้โยก ลักษณะนามว่าตัว

ความเป็นมาของการทำเก้าอี้สานพลาสติก

ความเป็นมาของการทำเก้าอี้สานพลาสติก ในระยะแรกๆ ชาวบ้านในหมู่บ้านม้า ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ใช้หวายเป็นวัตถุดิบในการสานเก้าอี้แต่เนื่องจากหวายเป็นวัตถุดิบที่หายาก ชาวบ้านจึงได้ทำการคัดแปลงโดยใช้เชือกฟางที่ผลิตจากพลาสติกมาแทนหวายเพื่อเป็นการลดอัตราการทำลายทรัพยากรธรรมชาติภายในจังหวัด และเชือกฟางที่ผลิตจากพลาสติกเป็นวัตถุดิบที่หาง่าย ราคาถูก และมีสีสันทที่สวยงาม เมื่อใช้สานเก้าอี้แล้วมีน้ำหนักที่เบากว่าสานด้วยหวาย ทำให้สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก

หลักในการเลือกซื้อเก้าอี้

1. ความสามารถในการปรับตำแหน่งขึ้นลงได้ ตามความเหมาะสมของลักษณะสรีระของผู้ใช้
2. รองรับส่วนต่างๆ ของร่างได้ทุกสัดส่วนน้ำหนักของร่างกายตกลงในจุดที่ถูกต้องทำให้ไม่เหนื่อยมีแรงกดมาก ทำให้ต้องเปลี่ยนอิริยาบถบ่อยๆ
3. ถ้าต้องการเก้าอี้ที่สามารถเคลื่อนที่ได้ ควรเลือกชนิดที่ล้อมีความแข็ง สำหรับพื้นที่ชนิดอ่อนและล้อที่ค่อนข้างอ่อน สำหรับพื้นชนิดแข็งซึ่งอาจจะมียกเว้นถ้าพื้นมีความลื่น ส่วนการเลือกใช้ขาเก้าอี้ควรมี 5 แฉก จะทำให้เก้าอี้มีความสมดุลป้องกันการถ่วงน้ำหนักของผู้นั่ง ไม่ทำให้เกิดล้มได้

⁶ พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน, 2525.

3. มีความกว้างและลึกพอเหมาะเพื่อสามารถให้ผู้นั่งสามารถสอดตัวเข้าไปได้ช่วยลดแรงดันส่วนขา ถ้าต้องนั่งขาไม่ถึงพื้น

4. ตัวเบาะและพนักพิงนั้นควรห่อหุ้มด้วยวัสดุ ซึ่งสามารถดูดซับเหงื่อได้ เช่นผ้า และฝ้ายส่วนหนังหรือหนังเทียมอาจจะดูสวยงามแต่ไม่สามารถดูดซับเหงื่อได้ ตัวเบาะหรือพนักพิงควรมีความยืดหยุ่นที่ดีอีกด้วย

5. ต้องคำนึงถึงความสะดวกในการทำความสะดวก
6. ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งของมีค่ามาก ถ้ารู้จักจัดแล้วความน่าดูจะเกิดขึ้นเอง
7. สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือการประหยัดที่พอเหมาะสม และการรู้จักบำรุงรักษา
8. เพื่อประโยชน์ในการใช้สอยและได้ผลคุ้มค่า
9. สีของเก้าอี้ควรมีความสัมพันธ์กับสีของพื้นที่ที่จะวาง

การผลิตเก้าอี้สานพลาสติก ประกอบด้วย

1. วัสดุในการผลิตเก้าอี้สานพลาสติก
2. เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการผลิตเก้าอี้สานพลาสติก
3. ขั้นตอนในการผลิตเก้าอี้สานพลาสติก

วัสดุในการผลิตเก้าอี้สานพลาสติก ได้แก่

วัตถุดิบทางตรง ได้แก่

เชือกฟางพลาสติก มีลักษณะเป็นเส้นแบนหนา 1 มิลลิเมตร ฉีกให้มีขนาดกว้าง 5 มิลลิเมตร ซึ่งปกติเชือกฟางพลาสติกชนิดนี้ใช้สำหรับรัดกล่องกระดาษ มีสีน้ำตาลหลายสี

ไม้ไผ่เหลา เป็นไม้ที่เหลาจากต้นไผ่สีสุก มีลักษณะเป็นแท่งทรงกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 7 มิลลิเมตร ส่วนความยาวขึ้นอยู่กับความสูงของเก้าอี้สานพลาสติก

ไม้ก้างปลา เป็นไม้เนื้ออ่อนที่ขึ้นอยู่ตามป่า ลำต้นสามารถตัดงอเป็นรูปวงกลมได้ โดยไม่หัก ขนาดของลำต้นที่นำมาใช้ มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 7-10 มิลลิเมตร

ภาพที่ 1 วัตถุดิบทางตรงในการผลิตเก้าอี้สานพลาสติก

เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการผลิตเก้าอี้สานพลาสติก ได้แก่

1. มีดตอก มีลักษณะเป็นมีดปลายแหลม ตัวมีดมีความยาว 10 เซนติเมตร ค้ำมีดทำจากไม้มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2.5 เซนติเมตร ความยาว 30 เซนติเมตร ใช้สำหรับตัดเชือกฟางพลาสติก เหล้าไม้ไผ่เหลาและไม้ก้างปลา
2. เหล็กหมาดปลายแหลม เป็นเหล็กแท่งกลมปลายแหลม มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 10 เซนติเมตร ตัวค้ำทำจากไม้ มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 3 เซนติเมตร ยาวประมาณ 10 เซนติเมตร ใช้สำหรับเจาะรูฐานเก้าอี้เพื่อจะได้สอดเชือกฟางพลาสติกได้ง่าย
3. ไม้พาย ทำจากไม้เนื้อแข็ง รูปแบบคล้ายกับไม้พายเรือแต่มีขนาดเล็กกว่าตัวไม้พายมีขนาดกว้าง 7 เซนติเมตร ยาว 15 เซนติเมตร หนา 8 มิลลิเมตร ค้ำมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร ยาว 12 เซนติเมตร ใช้สำหรับทุบตัวเก้าอี้ที่ทำด้วยไม้ไผ่เหลาเพื่อให้ได้รูปทรง และให้ไม้ไผ่อยู่ในแนวระดับเดียวกัน
4. แบบพิมพ์ ทำจากไม้เนื้ออ่อน มีลักษณะเป็นรูปทรงกรวย ด้านบนมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 10 เซนติเมตร ด้านล่างมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 15 เซนติเมตร สูงประมาณ 10 เซนติเมตร ใช้สำหรับสอดในตัวเก้าอี้สานพลาสติกเพื่อจะได้สานในรอบที่ 2 ได้สะดวก

ภาพที่ 2 มีดตอก เหล็กหมาดปลายแหลม ไม้พาย และแบบพิมพ์ ตามลำดับ

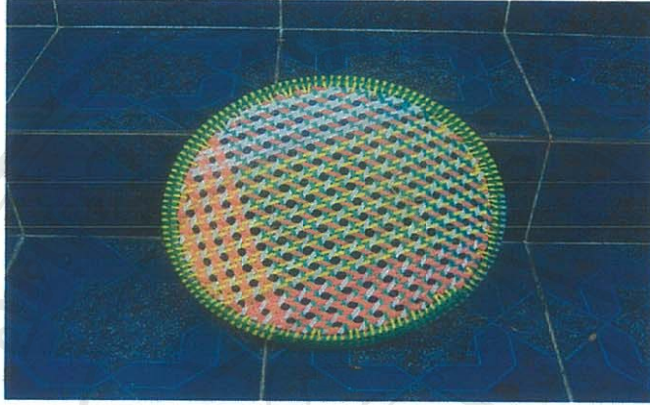
ขั้นตอนในการผลิตแก้อีสานพลาสติก ประกอบด้วย

1. การทำด้านหน้าของแก้อีสานพลาสติก
2. การทำฐานของแก้อีสานพลาสติก
3. การทำตัวของแก้อีสานพลาสติก
4. การประกอบแก้อีสานพลาสติก

การทำด้านหน้าของแก้อีสานพลาสติก

1. นำไม้ก้างปลามาตัดเป็นรูปวงกลม 3 วง ตามขนาดที่ต้องการแล้วมีดแต่ละวงด้วย เชือกฟางพลาสติกให้แน่น
2. นำไม้ก้างปลาที่ทำเป็นรูปวงกลม 2 วง แล้วพันด้วยเชือกฟางพลาสติกให้แน่น บริเวณรอบๆ วงกลมของไม้ก้างปลา
3. นำไม้ก้างปลาที่ทำเป็นรูปวงกลมอีก 1 วงที่เหลือประกบกับไม้ก้างปลา 2 วงที่พันติดกันแล้ว นำเชือกฟางพลาสติกมาพันไม้ก้างปลาทั้ง 3 วงติดกันให้แน่นบริเวณรอบๆ วงกลมของไม้ก้างปลาอีกรอบหนึ่ง
4. ใช้มีดตอกมาตัดปลายเชือกฟางพลาสติกให้มีปลายแหลม
5. ใช้เหล็กหมาดปลายแหลมเจาะรูระหว่างไม้ก้างปลา แล้วนำเชือกฟางพลาสติกให้มีปลายแหลมแล้วสอดระหว่างรูที่เจาะ พร้อมทั้งเจาะรูไม้ก้างปลาด้านตรงกันข้ามพร้อมทั้งนำเชือกฟางพลาสติกเส้นเดิมสอดเข้าไปในรู

6. ทำตามข้อ 5 จนครบรอบวงกลมของไม้ก้างปลา ในขณะที่สอดเชือกฟางพลาสติก
อยู่ นั้นให้ทำการสานเป็นลวดลายที่ต้องการด้วย ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ด้านหน้าของแก้อีสานพลาสติก

การทำฐานของแก้อีสานพลาสติก

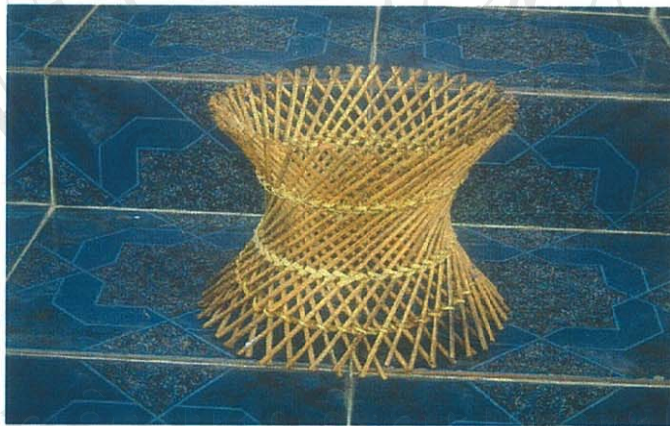
1. นำไม้ก้างปลามาตัดเป็นรูปวงกลม 3 วง ตามขนาดเดียวกับด้านหน้าของแก้อีสานพลาสติกโดยมัดแต่ละวงด้วยเชือกฟางพลาสติกให้แน่น
2. นำไม้ก้างปลาที่ทำเป็นรูปวงกลม 2 วง แล้วพันด้วยเชือกฟางพลาสติกให้แน่นบริเวณรอบๆ วงกลมของไม้ก้างปลา
3. นำไม้ก้างปลาที่ทำเป็นรูปวงกลมอีก 1 วงที่เหลือประกบกับไม้ก้างปลา 2 วงที่พันติดกันแล้ว นำเชือกฟางพลาสติกมาพันไม้ก้างปลาทั้ง 3 วงติดกันให้แน่นบริเวณรอบๆ วงกลมของไม้ก้างปลาอีกรอบหนึ่ง ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ฐานของแก้อีสานพลาสติก

การทำตัวของเก้าอี้สานพลาสติก

1. นำไม้ไผ่เหลา 2 อัน มาพันด้วยเชือกฟางพลาสติกตรงส่วนกลางของไม้ไผ่เหลา ทั้ง 2 อัน กางไม้ไผ่เหลาให้เป็นรูปกากบาท
2. นำไม้ไผ่เหลาอีก 2 อันมาต่อกับ ข้อ 1 แล้วพันด้วยเชือกฟางพลาสติก จะได้ไม้ไผ่เหลาที่มี 2 ชั้น
3. ทำตามข้อ 2 จนให้เป็นรูปวงกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 10 เซนติเมตร
4. นำเชือกฟางพลาสติกพันไม้ไผ่เหลาที่ความสูงประมาณ 1/4 อย่างหลวม
5. นำแบบพิมพ์มาใส่ตรงกลางของไม้ไผ่เหลาที่เป็นวงกลม โดยนำด้านที่มีขนาดเล็กให้อยู่ส่วนกลางของไม้ไผ่เหลา แล้วกดแบบพิมพ์ลงให้ส่วนปลายของไม้ไผ่เหลากางออกตามขนาดที่ต้องการ
6. นำไม้พายมาตีส่วนปลายไม้ไผ่เหลาเพื่อให้ไม้ไผ่เหลาอยู่ในระดับที่เท่ากัน ดึงเชือกฟางพลาสติกในข้อ 4 ที่หลวม อยู่แล้วมัดให้แน่น
7. นำเชือกฟางพลาสติกพันไม้ไผ่เหลาที่ความสูงประมาณ 3/4 อย่างหลวม
8. ทำตามข้อ 5-6 จะได้ตัวเก้าอี้สานพลาสติกดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ตัวของเก้าอี้สานพลาสติก

การประกอบเก้าอี้สานพลาสติก

1. นำไม้ก้างปลาทำเป็นรูปวงกลมวัดตามขนาดด้านล่างของตัวเก้าอี้ นำไปวางไว้ด้านในตรงส่วนล่างของตัวเก้าอี้แล้วใช้เชือกฟางพลาสติกผูกให้แน่น
2. นำไม้ก้างปลาทำเป็นรูปวงกลมวัดตามขนาดด้านบนของตัวเก้าอี้ นำไปวางไว้ด้านในตรงส่วนบนของตัวเก้าอี้แล้วใช้เชือกฟางพลาสติกผูกให้แน่น

3. นำด้านหน้าของเก้าอี้มาใส่ตรงด้านบนของตัวเก้าอี้ แล้วพันด้วยเชือกฟางพลาสติก บริเวณรอยต่อให้แน่น

4. นำฐานของเก้าอี้มาใส่ตรงด้านล่างของตัวเก้าอี้ แล้วพันด้วยเชือกฟางพลาสติก บริเวณรอยต่อให้แน่น เมื่อประกอบเสร็จแล้วจะได้ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 เก้าอี้สานพลาสติกที่ประกอบสำเร็จ

กลุ่มลูกค้าที่ซื้อผลิตภัณฑ์มี 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มลูกค้าทั่วไป ได้แก่ เพื่อนบ้านในท้องถิ่นหรือท้องถิ่นใกล้เคียง ข้าราชการ นักท่องเที่ยวคนไทย บุคคลทั่วไปที่สนใจงานหัตถกรรม มีวัตถุประสงค์ในการซื้อเพื่อนำไปใช้ประโยชน์หรือเป็นของฝากที่ระลึก

2. กลุ่มลูกค้าที่เป็นคนกลางหรือตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ คนกลางประเภทต่างๆ บริษัทตัวแทนจำหน่ายหรือผู้ค้าส่งในกรุงเทพฯ และเมืองใหญ่ๆ มีวัตถุประสงค์ในการซื้อหรือสั่งผลิตเพื่อนำไปจำหน่ายต่ออีกทอดหนึ่ง

3. กลุ่มลูกค้าต่างประเทศ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ซื้อไปเพื่อเป็นของฝากของที่ระลึกและผู้นำเข้าหรือผู้ส่งสินค้าจากต่างประเทศที่สั่งซื้อสินค้าไป เพื่อจำหน่ายในประเทศของตนเองในรูปของการค้าส่ง สำหรับช่องทางจำหน่ายผลิตภัณฑ์มีตั้งแต่การจำหน่ายที่บ้าน การเปิดร้านขายปลีกของตนเอง การส่งไปยังร้านจำหน่ายสินค้าหรือส่งให้ตัวแทนจัดจำหน่าย และการออกจำหน่ายตามงานต่างๆ โดยผู้ผลิตจะเป็นดำเนินการหาตลาดโดยวิธีเหล่านี้ด้วยตนเอง หรือมีหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมทั้งภาครัฐและเอกชนช่วยหาตลาดให้